

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy JUDr. Bohuslava Hnízdila a soudkyň JUDr. Milady Tomkové a JUDr. Kateřiny Šimáčkové v právní věci žalobce: **S. M.**, zastoupeného Mgr. Františkem Drlíkem, advokátem, se sídlem nám. Míru 9, Šumperk, proti žalovanému: **Krajský úřad Olomouckého kraje**, se sídlem Jeremenkova 40a, Olomouc, zastoupeného JUDr. Petrem Ritterem, advokátem, se sídlem Riegrova 12, Olomouc, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Ostravě ze dne 16. 8. 2010, č. j. 38 Cad 13/2005 - 108,

takto:

I. Kasační stížnost **se zamítá**.

II. Žalovaný **nemá** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

III. Ustanovenému zástupci žalobce, advokátovi Mgr. Františku Drlíkovi, **se přiznává** odměna za zastupování v řízení o kasační stížnosti v částce 960 Kč, která bude vyplacena z účtu Nejvyššího správního soudu ve lhůtě do 60 dnů od právní moci tohoto rozsudku.

Odůvodnění:

Žalobou podanou u Krajského soudu v Ostravě se žalobce domáhal zrušení rozhodnutí žalovaného Krajského úřadu Olomouckého kraje, odboru sociálních věcí, ze dne 21. 4. 2005, č. j. KUOK/9014/05/OSV - DS/7025/SD - 72, o nároku na dávku sociální péče. Napadeným rozhodnutím žalovaný na základě odvolání účastníka řízení změnil rozhodnutí Městského úřadu Zábřeh, odboru zdravotního a sociálního, ze dne 25. 2. 2005, č. j. Soc/1799/552/2005/Dv, kterým bylo rozhodnuto nepřiznat žalobci dávku sociální péče, a to tak, že toto rozhodnutí zní následovně: „Po provedeném řízení podle příslušných ustanovení zákona č. 71/1967 Sb., o správním řízení, ve znění pozdějších

předpisů, v souladu s ustanovením § 40a zákona ČNR č. 114/1988 Sb., o působnosti orgánů České republiky v sociálním zabezpečení, ve znění pozdějších předpisů, podle § 90 odst. 1 a § 94 zákona č. 100/1988 Sb., o sociálním zabezpečení, ve znění pozdějších předpisů, podle § 1 až 4 a § 7 zákona ČNR č. 482/1991 Sb., o sociální potřebnosti, ve znění pozdějších předpisů, a § 2, § 3 a § 6 zákona č. 463/1991 Sb., o životním minimu, ve znění pozdějších předpisů, a nařízení vlády č. 664/2004 Sb., kterým se zvyšují částky životního minima, se žádost S. M., nar. X, trvale bytem B. 134, D., ze dne 1. 2. 2005 o přiznání dávky sociální péče od 1. 12. 2003 zamítá."

Krajský soud v Ostravě rozsudkem ze dne 16. 8. 2010, č. j. 38 Cad 13/2005 - 108, žalobu směřující proti rozhodnutí Krajského úřadu Olomouckého kraje ze dne 21. 4. 2005, č. j. KUOK/9014/05/OSV - DS/7025/SD - 72, zamítl, neboť neshledal nezákonnost napadeného rozhodnutí žalovaného.

Krajský soud v Ostravě vycházel z následujícího skutkového stavu:

Dne 1. 2. 2005 žalobce podal žádost o přiznání dávky sociální péče. Městský úřad Zábřeh, odbor zdravotní a sociální, rozhodnutím ze dne 25. 2. 2005, č. j. Soc/1799/552/2005/Dv, rozhodl nepřiznat žalobci dávku sociální péče s ohledem na to, že předpokladem přiznání měsíčně se opakující peněžité dávky bylo uznání občana za sociálně potřebného ke dni vydání napadeného rozhodnutí podle platné právní úpravy dané zákonem o sociální potřebnosti (č. 482/1991 Sb.), který upravoval do 31. 12. 2006 poskytování dávek sociální péče. Žalovaný se ztotožnil s rozhodnutím prvoinstančního orgánu nepřiznat žalobci dávku sociální péče. Na základě podaného odvolání toliko změnil rozhodnutí Městského úřadu Zábřeh, odboru zdravotního a sociálního, ze dne 25. 2. 2005, č. j. Soc/1799/552/2005/Dv, kterým bylo rozhodnuto nepřiznat žalobci dávku sociální péče. Žalovaný vycházel z toho, že žalobce požádal 1. 2. 2005 o přiznání dávky sociální péče od 1. 12. 2003. Od 2. 12. 2003 byla rozhodnutím České správy sociálního zabezpečení zastavena výplata částečného invalidního důchodu žalobci, jelikož se nepodrobil vyšetření svého zdravotního stavu, přestože byl na možnost zastavení výplaty důchodu upozorněn. Okresní správou sociálního zabezpečení v Šumperku bylo potvrzeno sdělením ze dne 15. 2. 2005, že dosud neobdržela žádost žalobce o vystavení posudku o poklesu schopnosti výdělečné činnosti k uvolnění výplaty částečného invalidního důchodu. Rozhodnutím Úřadu práce v Šumperku byl od 1. 10. 2004 žalobce vyřazen z evidence uchazečů o zaměstnání. Žalobce po podání žádosti o dávku sociální péče byl vyzván 3. 2. 2005 prvoinstančním orgánem k osvědčení skutečností rozhodných pro nárok na dávku sociální péče, její výši a výplatu, a to do osmi dnů od doručení výzvy a současně byl upozorněn na následky neuposlechnutí výzvy. Žalobce písemnost převzal 7. 2. 2005, avšak nereagoval na ni a skutečnosti rozhodné pro nárok na dávku sociální péče neosvědčil. Rovněž nevyužil možnosti seznámit se s podklady pro rozhodnutí před jeho vydáním. V místě bydliště žalobce bylo neúspěšně provedeno místní šetření prvoinstančním orgánem, takže nebylo možno celkově posoudit sociální a majetkové poměry žalobce. V souladu s ust. § 1 odst. 1 a § 3 zákona č. 482/1991 Sb., o sociální potřebnosti, ve znění pozdějších předpisů, nebylo lze žalobce považovat za sociálně potřebného s ohledem na to, že si odmítá zvýšit příjem vlastním přičiněním uplatněním nároku na dávky důchodového pojištění a odmítá se podrobit kontrolní lékařské prohlídce lékařem příslušné okresní správy sociálního zabezpečení. S odkazem na ust. § 7 citovaného zákona o sociální potřebnosti bylo

poukázáno na to, že žalobce odmítá spolupracovat se správním orgánem, v důsledku čehož není možné posoudit jeho sociální potřebnost a tedy i nárok na dávku sociální péče. Žalovaný při svém rozhodnutí změnil v odvolacím řízení výrok napadeného rozhodnutí o zamítnutí žádosti žalobce o přiznání dávky sociální péče od 1. 12. 2003 tak, že do výroku doplnil chybějící ustanovení zákona o sociální potřebnosti.

Na základě takto zjištěného skutkového stavu dospěl Krajský soud v Ostravě k závěru o nedůvodnosti podané žaloby. Soud vzal za prokázané, že žalobce nesplňuje kritéria stanovená pro závěr, že je osobou sociálně potřebnou. Správní orgán prvého stupně v souladu se zákonem rozhodl o zamítnutí nároku na dávku sociální péče. Žalovaný rovněž v souladu se zákonem rozhodnutí správního orgánu prvého stupně na základě podaného odvolání změnil toliko co se týká výrokové části tohoto rozhodnutí. Správní orgány rozhodly v souladu se zákonem o zamítnutí žádosti žalobce o přiznání dávky sociální péče od 1. 12 2003.

Soud proto v tomto ohledu uzavřel, že neshledal nezákonnost napadeného rozhodnutí žalovaného, a proto žalobu proti rozhodnutí žalovaného ze dne 21. 4. 2005, č. j. KUOK/9014/05/OSV - DS/7025/SD - 72, zamítl.

Včas podanou kasační stížností žalobce (dále též „stěžovatel“) brojí proti rozsudku Krajského soudu v Ostravě ze dne 16. 8. 2010, č. j. 38 Cad 13/2005 - 108. V podání téměř nečitelného obsahu stěžovatel namítl, že rozsudek byl vynesen v jeho nepřítomnosti a byl vydán vyloučenou soudkyní Krajského soudu v Ostravě dr. Ježoviczovou podle § 8 odst. 1 s. ř. s., rozhodnutí jsou pouze opisována, soud se neřídí právním názorem a závaznými pokyny Nejvyššího správního soudu. Kasační stížnost je podávána podle § 104 odst. 3 písm. a) s. ř. s. Současně stěžovatel požádal o osvobození od soudních poplatků a o ustanovení advokáta Mgr. Františka Drlíka pro řízení o kasační stížnosti. V kasační stížnosti ze dne 27. 9. 2010, kterou podal zástupce stěžovatele, jenž byl ustanoven usnesením krajského soudu ze dne 25. 3. 2009, č. j. 38 Cad 13/2005 - 44, pro řízení o žalobě a zastupuje stěžovatele i v řízení o kasační stížnosti, ustanovený zástupce uvedl, že rozsudek jemu doručený 17. 9. 2010 napadá v celém rozsahu výroku a toliko zopakoval tvrzení stěžovatele, že rozsudek byl vydán neveřejně, stěžovateli je odepřeno právo jednat před soudy a předkládat ve věci důkazy. K důvodům kasační stížnosti zástupce stěžovatele výslovně uvádí, že kasační stížnost podává z důvodů daných ustanovením § 104 odst. 3 písm. a) s. ř. s. Podle názoru stěžovatele s odkazem na § 8 odst. 1 s. ř. s. je napadené rozhodnutí vydáno vyloučenými soudci, kteří již rozhodovali opět neveřejnými rozsudky v prvotním soudním řízení, a kteří pouze opisují původní argumentaci, která absolutně není pravdivá a nelze se s ním ztotožnit. Krajský soud se neřídí pokyny a právními názory Nejvyššího správního soudu. Dále uvedl, že soud nesplnil svoji povinnost a nespojil ve smyslu ustanovení § 39 odst.1 s. ř. s. řízení o cca 100 dosud nevyřízených žalobách, které mají podle názoru stěžovatele stejný skutkový základ, kdy se jedná o žaloby podávané stěžovatelem v důsledku odepření práva na zabezpečení ve stavu hmotné nouze. Krajský soud v Ostravě tak podle stěžovatele vydává nezákonné rozsudky a při svém rozhodování porušil § 39 odst. 1 a § 64 s. ř. s., a rovněž § 83 odst. 1 a 2 písm. d) a § 103 o. s. ř. Stěžovatel rovněž konstatoval, aniž by konkretizoval svá tvrzení, že soud porušil práva stěžovatele zaručená Ústavou ČR - čl. 96 odst. 2 a Listinou základních práv a svobod - čl. 30 odst. 2, čl. 36 odst. 2 a čl. 38 odst. 2. Tato práva jsou závazná a mají přednost před zákonem a

argumentací soudu. Soud je povinen projednat věc v přítomnosti stěžovatele. S ohledem na tyto skutečnosti proto navrhl, aby Nejvyšší správní soud napadený rozsudek Krajského soudu v Ostravě zrušil.

Žalovaný ve svém vyjádření ke kasační stížnosti ze dne 9. 11. 2010 uvedl, že jak napadené rozhodnutí žalovaného správního orgánu, tak i rozsudek Krajského soudu v Ostravě, byly vydány v souladu s platnými právním předpisy a navrhuje zamítnutí kasační stížnosti.

O kasační stížnosti Nejvyšší správní soud usoudil následovně:

Kasační stížnost je podle § 102 a násl. s. ř. s. přípustná a stěžovatel, jak lze dovodit z obsahu podání, v ní namítá důvody odpovídající § 103 odst. 1 písm. a), b), c) a d) s. ř. s. Jejím rozsahem a důvody je Nejvyšší správní soud podle § 109 odst. 2 a 3 s. ř. s. vázán. Nejvyšší správní soud přitom neshledal vady podle § 109 odst. 3 s. ř. s., k nimž by musel přihlédnout z úřední povinnosti.

Podle § 103 odst. 1 písm. a) s. ř. s. lze kasační stížnost podat z důvodu tvrzené nezákonnosti spočívající v nesprávném posouzení právní otázky soudem v předcházejícím řízení. Nesprávné posouzení právní otázky spočívá v tom, že je na správně zjištěný skutkový stav aplikována nesprávná právní norma, popřípadě je aplikována správná právní norma, která je však nesprávně vyložena. Nejvyšší správní soud neshledává tuto námitku důvodnou. Podle Nejvyššího správního soudu krajský soud správně posoudil právní otázku a neshledal nezákonnost rozhodnutí žalovaného, kterým bylo změněno rozhodnutí orgánu 1. stupně. Ostatně stěžovatel ani neuvádí, v čem konkrétně spatřuje nezákonnost rozhodnutí krajského soudu.

Stěžovatel dále uplatnil důvod kasační stížnosti odpovídající § 103 odst. 1 písm. b) s. ř. s., podle něhož lze kasační stížnost podat z důvodu vady řízení spočívající v tom, že skutková podstata, z níž správní orgán v napadeném rozhodnutí vycházel, nemá oporu ve spisech nebo je s nimi v rozporu, nebo že při jejím zjišťování byl porušen zákon v ustanoveních o řízení před správním orgánem takovým způsobem, že to mohlo ovlivnit zákonnost, a pro tuto důvodně vytýkanou vadu soud, který ve věci rozhodoval napadené rozhodnutí správního orgánu měl zrušit. Ani tuto námitku neshledává Nejvyšší správní soud důvodnou. Stěžovatel v tomto ohledu namítá, že správní orgány nesprávně a nedostatečně zjistily skutkový stav věci, když bylo rozhodnuto o zamítnutí žádosti na přiznání dávky sociální péče od 1. 12. 2003. Nejvyšší správní soud neshledal, že by v řízení před žalovaným byla porušena stěžovatelova procesní práva a ustanovení o řízení před správními orgány. Pokud stěžovatel odkazoval, a to bez jakékoliv konkretizace či upřesnění na jednotlivá ustanovení Ústavy, Listiny základních práv a svobod, s. ř. s. či o. s. ř., pak z jejich pouhého výčtu nelze nijak dovodit, zda k jejich tvrzenému porušení došlo či nikoliv a námitka jejich porušení je proto nedůvodná.

Třetím okruhem námitek stěžovatele odpovídajícím důvodům podle § 103 odst. 1 písm. c) s. ř. s. bylo přesvědčení stěžovatele, že řízení před soudem bylo zmatečné, neboť je vydáno vyloučenými soudci podle § 8 odst. 1 s. ř. s., kteří již rozhodovali opět neveřejnými

rozsudky v prvotním soudním řízení. V dané věci podle rozvrhu práci rozhodovala soudkyně Krajského soudu v Ostravě JUDr. Miroslava Ježoviczová, která nebyla vyloučena z projednávání a rozhodování této věci, jak bylo rozhodnuto pravomocným usnesením Nejvyššího správního soudu ze dne 5. 5. 2010, č. j. Nao 31/2010 - 92. Ani tato námitka nebyla shledána důvodnou, neboť důvodem k vyloučení soudce nejsou okolnosti, které spočívají v postupu soudce v řízení o projednávané věci nebo v jeho rozhodování v jiných věcech (myšleno u soudu téhož stupně).

Další stížnostní námitkou stěžovatel uplatnil důvod podle § 103 odst. 1 písm. d) s. ř. s. podle kterého lze podat kasační stížnost z důvodu nepřezkoumatelnosti spočívající v nesrozumitelnosti nebo nedostatku důvodů rozhodnutí, popřípadě v jiné vadě řízení před soudem, mohla-li taková vada mít za následek nezákonné rozhodnutí o věci samé. Důvodem kasační stížnosti podle stěžovatele v tomto ohledu je skutečnost, že soud rozhodl neveřejně, v jeho nepřítomnosti. Právo na veřejné projednání nebylo žalobci odepřeno vzhledem k tomu, že ve věci bylo nařízeno jednání na den 22. 3. 2010 a 16. 8. 2010, žalobci v obou případech bylo řádně doručeno předvolání k jednání, k němuž se žalobce nedostavil. Soud neshledal důvody pro odročení jednání ve smyslu § 50 s. ř. s, na základě nesrozumitelného podání stěžovatele ve věci žádosti o odročení jednání - dopis ze dne 12. 3. 2010, jež je doložen na č.l. 80 - 83 soudního spisu, a ze dne 6. 8. 2010 doložený na č. l. 96 - 101 soudního spisu, a proto jednal v nepřítomnosti žalobce podle ust. § 49 odst. 3 s. ř. s. Obou nařízených jednání se osobně účastnil ustanovený zástupce žalobce pro žalobní řízení. Rovněž tato námitka nebyla shledána důvodnou. Důvodnou nebyla shledána ani další námitka stěžovatele, že se krajský soud neřídil pokyny a právními názory Nejvyššího správního soudu. Stěžovatel neuvádí, jakým konkrétním pokynem či právním názorem se krajský soud měl řídit, a to za situace, kdy v projednávané věci Nejvyšší správní soud nerozhodoval a nerušil rozhodnutí krajského soudu, jenž by byl při dalším rozhodování vázán závazným právním názorem Nejvyššího správního soudu, a důvodem k podání kasační stížnosti by ve smyslu platné právní úpravy mohla být námitka, že se krajský soud závazným právním názorem NSS neřídil.

Nejvyšší správní soud uzavírá, že v postupu Krajského soudu v Ostravě nebylo shledáno pochybení, a proto vzhledem k výše uvedenému byla kasační stížnost podle § 110 odst. 1 s. ř. s. zamítnuta jako nedůvodná.

O nákladech řízení o kasační stížnosti rozhodl Nejvyšší správní soud podle § 60 odst. 1, 2 s. ř. s. Stěžovatel, který nebyl v řízení úspěšný, nemá právo na náhradu nákladů řízení, a právo žalovaného Krajského úřadu Olomouckého kraje na náhradu nákladů řízení je v posuzované věci ze zákona vyloučeno.

Stěžovateli byl usnesením Krajského soudu v Ostravě ze dne 25. 3. 2009, č. j. 38 Cad 13/2005 - 44, pro řízení o žalobě ustanoven zástupcem advokát Mgr. František Drlík, jenž žalobce zastupoval i v řízení o kasační stížnosti; v takovém případě platí hotové výdaje a odměnu za zastupování stát (§ 35 odst. 8 s. ř. s.). Nejvyšší správní soud přiznal ustanovenému advokátovi požadovanou odměnu za zastupování v řízení o kasační stížnosti toliko za jeden úkon právní služby po 500 Kč podle § 11 odst. 1 písm. d) vyhlášky č. 177/1996 Sb., o odměnách advokátů a náhradách advokátů za poskytování právních služeb (advokátní tarif), ve znění pozdějších předpisů, a to za podání ve věci kasační stížnosti ze

dne 27. 9. 2010, a jeden režijní paušál po 300 Kč podle § 13 odst. 3 téže vyhlášky. Protože ustanovený advokát je plátcem daně z přidané hodnoty, jak soudu řádně doložil, zvyšuje se tento nárok vůči státu o částku odpovídající dani, kterou je tato osoba povinna z odměny za zastupování a z náhrad hotových výdajů odvést podle zákona č. 235/2004 Sb., o dani z přidané hodnoty (§ 35 odst. 8 s. ř. s.). Částka daně vypočtená podle § 37 písm. a) a § 47 odst. 3 zákona č. 235/2004 Sb. činí 160 Kč. Požadovanou odměnu za první poradu s klientem /§ 11 odst. 1 písm. b) advokátního tarifu/ Nejvyšší správní soud ustanovenému advokátovi nepřiznal, protože první porada se uskutečnila poté, kdy advokát byl stěžovateli ustanoven zástupcem po žalobní řízení a odměna mu byla již přiznána kasační stížností napadeným rozsudkem krajského soudu. Ustanovenému zástupci se tedy přiznává odměna za zastupování v řízení o kasační stížnosti v celkové výši 960 Kč.

Poučení: Proti tomuto rozsudku **nejsou** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 26. května 2011

JUDr. Bohuslav Hnízdil
předseda

senátu